

Svätá Katarína

V predvianočnom období ešte stále udržiavame zvyky a tradície našich predkov. Deň svätej Kataríny bol prvým stridžím dňom. Vtedy vraj strigy začali vystrkovať rožky. Skrátka, tisli sa všade tam, kde len mohli. Preto po dedinách chodili pastieri, trúbili na trúbkach a práskali bičmi. Narobili taký hluk, že strigy vyhnali z dediny na krížne cesty a zabránili im škodiť dobytku. Strigám sa totiž pripisovali všetky neduhy, ktorými dobytok trpel.

V tento deň – 25. novembra ľudia videli strigu v každej podozrivo vyzerajúcej žene. Napríklad i v tej, ktorá prišla na návštevu. Ved' keby nebola strigou, načo by sa pchala do cudzieho domu. Zato chlapi a mládenci mohli prísť, kam len chceli. Všade ich vd'ačne privítali, pretože ich príchod veštil prosperitu domácnosti a gazdovstva na ďalšie obdobie.

Matky svoje dcéry v tento deň nepúšťali na žiadnu návštevu, lebo by im doma sliepky prestali znášať vajíčka. Dievčatá zato ale púšťali dole vodou vetvičky. Tam, kde sa zastavili, tak tým smerom sa mali vydať.

Keď prišli domov, čakala ich sviatočnejšia *vára*¹, pretože *gazdiny*² pred dlhým pôstom, ktorý už klopal na dvere, viac a lepšie navarili pre celú rodinu. Na Katarínu jedávali v niektorých rodinách cesnak a robili ním kríže na dverách, aby sa tak ochránili pred zlými stridžími silami.

Ľudia sa tešili, ak na Katarínu nebol sneh a ani mráz. Lebo ak na Katarínu stojí hus na ľade, na Vianoce bude stáť na blate. Alebo Katarína na ľade a Vianoce na blate. Po Kataríne sa začal advent a pôst. Doznela hudba a spev nemohol byť. Preto sa hovorilo, že Katarína hudcom husle berie.

TV Severka, 22. 11. 2018, minútáž: 02:20 min.
(Zdroj: <https://www.youtube.com/watch?v=kpOP7HkEAaQ>)

---

¹ hovorovo, vo význame: *varené jedlo*
² správne: *gazdiné*